

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 85/2015 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen rahapeliyhteisöjen markkinointikielosta ja kotimaisten rahapeliyhteisöjen kilpailuedellytyksistä

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Wille Rydmanin /kok näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 85/2015 vp:

Mihin toimiin hallitus aikoo ryhtyä varmistaakseen kotimaisten rahapeliyhteisöjen mahdollisuudet kehittää toimintaansa, palveluitaan ja markkinointiaan siten, että niiden kyky pärjätä nykyisessä kilpaillussa ja kansainvälistyneessä markkinaympäristössä voidaan turvata?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Talouspoliittinen ministerivaliokunta on edellisellä hallituskaudella sekä viimeksi kokouksessaan 30 päivänä kesäkuuta 2015 käsitellyt suomalaista rahapelijärjestelmää. Se hyväksyi linjausehdotukset, joiden tavoitteena on suomalaisen yksinoikeusjärjestelmään perustuvan rahapelijärjestelmän säilyttäminen ja vahvistaminen noudattaen Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöä.

Suomalainen rahapelijärjestelmä, joka perustuu yksinoikeusjärjestelmään, turvaa parhaalla mahdollisella tavalla rahapeleihin osallistuvien oikeusturvan estämällä peleihin liittyvät väärinkäytökset ja vähentää rahapelaamiseen liittyviä sosiaalisia ja terveydellisiä haittoja. Näiden tavoitteiden turvaamiseksi talouspoliittinen ministerivaliokunta linjasi, että Suomen rahapelijärjestelmän tulee jatkossakin perustua yksinoikeusjärjestelmään.

Sisäministeriössä käynnistettiin viime hallituskauden lopulla parlamentaarinen selvitys Suomen rahapelijärjestelmän vaihtoehtoisista ratkaisumalleista. Selvityshankkeen taustalla oli havainto rahapelialaa koskevasta voimakkaasta digitaalisesta toimintaympäristön muutoksesta. Selvityksen keskeisin johtopäätös oli, että yksinoikeusjärjestelmän ylläpitäminen edellyttää toimenpiteitä. Rahapeliyhteisöjen, Fintoto Oy:n, Veikkaus Oy:n ja Raha-automaattiyhdistyksen, rahapeli-toimintojen yhdistämisellä voitaisiin torjua uhkaa, että yksinoikeusjärjestelmämme sisällä ajautetaan sellaiseen kilpailutilanteeseen, joka myötävaikuttaa markkinoinnin lisääntymiseen eikä palvele rahapelipolitiikkamme keskeistä lähtökohtaa, pelihaittojen ehkäisyä. Myös yhden toimijan mallissa tulee kuitenkin huolehtia siitä, että rahapelien markkinoinnin periaatteena säilytetään valvotun kasvun politiikka, jossa kuluttajia ei liiallisesti yllytetä ja rohkaista osallistumaan rahapeleihin. Euroopan unionin tuomioistuimen ratkaisukäytännön mukaan julkisen monopolin haltijan toteuttaman mainonnan on oltava maltillista ja rajoitettava tiukasti siihen, mikä on tar-

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 85/2015 vp

peen kuluttajien ohjaamiseksi sallittuihin peleihin. Tiukka rahapelien toimeenpanon ja markkinoinnin valvonta on puolestaan edellytys valitun rahapelijärjestelmämme ylläpitämiselle ja haittojen ehkäisylle.

Edelleen selvityksessä esitettiin johtopäätöksenä, että yhden toimijan mallissa myös pelaamisen kanavointi arpajaislain vastaisesta ulkomaisesta pelitarjonnasta yksinoikeusjärjestelmän pelitarjonnan piiriin helpottuu. Pelituotteiden tarjonta voisi tässä mallissa olla monipuolisempaa, sillä useamman toimijan yksinoikeusjärjestelmässä yksinoikeustoimijat eivät voi kilpailla keskenään samankaltaisilla peleillä. Rahapelipoliittisesti ei olisi estettä vastata ulkomaiseen tarjontaan sallimalla nykyistä monipuolisempi tarjonta, kunhan siitä ei aiheudu kohtuuttomia haittavaikutuksia. Huomioon tulee kuitenkin ottaa myös EU-oikeudessa kanavoinnille asetetut reunaehdot.

Selvitys (sisäministeriön julkaisu 12/2015) luovutettiin sisäministeri Päivi Räsäselle 13 päivänä maaliskuuta 2015. Kansanedustaja Ilkka Kanervan johtama laaja-alainen parlamentaarinen ohjausryhmä yhtyi selvityksen esitykseen rahapeliyhteisöjen rahapelitoiminnan yhdistämisestä.

Talouspoliittinen ministerivaliokunta puolsi kokouksessaan 30 päivänä kesäkuuta kaikkien kolmen rahapeliyhteisön, Fintoto Oy:n, Veikkaus Oy:n ja Raha-automaattiyhdistyksen, yhdistämistä. Yhdistymistä valmistelemaan perustetaan väliaikainen integrointiyhtiö. Rahapeliyhtiöt ja valtio valmistelevat elokuun aikana yhteisymmärryspöytäkirjan integrointiyhtiön työstä ja yhdistymisen valmistelun periaatteista. Tässä yhteydessä kiinnitetään huomiota rahapeliyhteisöjen henkilöstöön sekä tuottojen saajiin liittyviin kysymyksiin. Peliyhteisöt antavat kukin oman lausuntonsa yhteis-ymmärryspöytäkirjasta.

Talouspoliittinen ministerivaliokunta käsittelee lausunnot saatuaan rahapeliyhtiöiden yhdistämistä uudelleen. Sisäministeriö käynnistää yhdistymistä edellyttävät tarvittavat lainsäädäntöhankkeet sen jälkeen välittömästi. Lakiehdotukset arpajaislain muuttamisesta ja uudesta tuotonjakolaista valmisteltaisiin siten, että hallituksen esitykset voitaisiin antaa eduskunnalle viimeistään kevädistuntokaudella 2017. Tuotonjakolain valmistelun tavoitteena on, että rahapelien tuottojen käyttö nykyisiin yleishyödyllisiin käyttötarkoituksiin säilytetään.

Helsingissä 10.07.2015

Sisäministeri Petteri Orpo